

14 חברים שהלכו לעולמם

חברים שהלכו לעולמם בשנה החולפת (תשפ"ג-תשפ"ד)**שלמה אבינרי**

(תרצ"ג-תשפ"ד)

שלמה אבינרי היה מגדלור אקדמי ואינטלקטואלי, מי שתרם תרומה מכרעת למחקר העולמי, לתרבות הישראלית ולציבור כולו. בשיחתנו האחרונה כמה ימים לפני מותו רציתי לשאוב ממנו עידוד, והוא, שלא כהרגלו, נותר בלא מילים. האם במקרה בחר לעזוב אותנו בדיוק חמישים שנה לאחר פטירתו של דוד בן-גוריון, שעליו כתב ושאינו התפלמס כמרצה צעיר בשנות העשרים שלו על האופי המשיחי של התנועה הציונית המדינית?

חברי האקדמיה מתלבטים לא אחת בשאלה מהם גבולות הייעוץ לממשלה, ואם בגדר תפקיד זה על האקדמיה להיות מעורבת בסוגיות העומדות במרכז הדיון הציבורי. יודגש – השאלה אינה נוגעת למעורבות האינדיווידואלית של אנשי האקדמיה; הרי בעניין זה היה שלמה חלוץ לפני המחנה. היא נוגעת במעורבות האקדמיה הלאומית כגוף. לפני כמה שנים ערכנו דיון בנושא. עמדתו של שלמה, שהתקבלה בהסכמה, הייתה שעלינו לגשת לנושא מתוך ענווה וריסון עצמי. מעורבות האקדמיה כגוף מוצדקת כאשר העמדה הפוליטית מצויה בליבת הערכים האקדמיים. אך בכל מה שנוגע לפוליטיקה בכללותה, לא נבחרנו לאקדמיה כדי להיות שומרי המוסר או כדי לייצג את החברה הישראלית. מוטב שלא נהפוך להיות חלק מהמחלוקת עצמה אלא נשבץ אותה במסגרת דיון מושכל, פתוח, סובלני ופלורליסטי.

בעקבות עמדתו יזמנו כינוס בין-לאומי שעסק באתגרי הדמוקרטיה הליברלית. וכך במסגרת הכינוס דנו במודל הנאות והמאוזן הנוגע להפרדת רשויות, ובקשיי המעבר לדמוקרטיה, בייחוד במזרח אירופה. כידוע, לאחר התפרקות ברית המועצות סייע שלמה בתהליכי דמוקרטיזציה במדינות מזרח-אירופיות והיה חבר במשלחות בין-לאומיות לפיקוח על הבחירות החופשיות הראשונות שנערכו שם.

היותו נואם מזהיר בא לידי ביטוי גם בכינוס הזה, שבו דיבר על יסודות הדמוקרטיה הליברלית. הוא קונן על שבעיית הבעיות העומדת לפתחנו היא העובדה שיסוד זה של אחווה או סולידריות לא הוטמע לא בחינוך ולא בזירה הציבורית. זוהי הסיבה העיקרית לקיטוב – הגורם המרכזי למשבר שאיתו אנו מתמודדים.

כציוני מובהק וכאזרח העולם הוא נע בין משה הס, הרצל, ארלוזורוב ובן-גוריון מצד אחד, להגל וקרל מרקס מהצד השני; בין האקדמיה המקומית למקדשי האקדמיה בעולם; בין האקדמיה לזירה הציבורית. השילוב בין לוקליות לגלובליות, בין התבונה הטהורה לתבונה המעשית, היה מאפיין מובהק של אישיותו, שאותו מיזג גם במחקריו ובעמדותיו הפוליטיות.

שלמה אבינרי היה אינטלקטואל מעורב ואכפתי, מקור השראה לעמיתיו, לתלמידיו, לציבור כולו. שמחתי על שזכיתי להכירו מקרוב ולשאוב מתבוננתו הטהורה והמעשית. החלל שיתיר הוא עצום, אך זכרו הברוך ומשנתו מונצחים לעד ברוחנו ובליבנו.

יהי זכרו ברוך!

כתבה: פרופ' נילי כהן, נשיאת האקדמיה לשעבר

מלאכי בית־אריה

(תרצ"ז–תשפ"ד)

פרופ' מלאכי בית־אריה, מומחה עולמי לכתבי יד עבריים, חוקר פורץ דרך בתחום הפלאוגרפיה והקודיקולוגיה, חבר האקדמיה למדעים ומי שעמד בראש מפעל הפלאוגרפיה העברית מראשיתו, הלך לעולמו השנה והוא בן 86. פרופ' בית־אריה נולד ב־1937 בפתח תקווה, השלים תואר ראשון בלשון עברית ותואר שני בבלשנות עברית באוניברסיטה העברית. פרופ' גרשם שלום היה מנחה הדוקטורט שלו, שעסק בחיבור המיסטי "פרק שירה", שאותו שייך לספרות ההיכלות הקדומה.

פרופ' בית־אריה נחשב לאחד מאבות המחקר הקודיקולוגי – חקר ספרים כאובייקטים פיזיים – ופיתח מתודולוגיות לחקר מלאכת הספר העברי ועיצובו בימי הביניים. הוא פעל לאורך הקריירה שלו גם בתחום הפלאוגרפיה – חקר הכתב והתפתחותו הגרפית – של חיבורים וכתבי יד יהודיים, ובנה מסד נתונים מדעי שהפך לבסיס למחקר בין־לאומי. ב־1965 החל במפעל הפלאוגרפיה העברית, שנועד "לתאר ולמיין את התכונות הגרפיות, הטכניות והפיזיות של כתבי היד העבריים מימי הביניים". אחרי יותר מחמישים שנות עבודה תועדו יותר מ־6,700 כתבי יד ממאות ארכיונים, ספריות ועוד, ונבנה מאגר ממוחשב על בסיס המידע שנאסף, שהפך לכלי מרכזי לחוקרי יהדות ברחבי העולם. המפעל היה חלק מפעילותה של האקדמיה למדעים, ופרופ' בית־אריה ניהלו בכל שנות פעילותו. הישגיו בתחום הקודיקולוגיה העברית עולים על ההישגים בתחומי קודיקולוגיה אחרים, והם מקור השראה לחוקרי תחומים אלה. גולת הכותרת של עבודתו הוא הספר קודיקולוגיה עברית: טיפולוגיה של מלאכת הספר העברי ועיצובו בימי הביניים בהיבט היסטורי והשוואתי מתוך גישה כמותית המיוסדת על תיעוד כתבי־היד בציוני תאריך עד שנת 1540, בהוצאת האקדמיה בשנת 2021.

ליד פועלו במפעל הפלאוגרפיה לימד פרופ' בית־אריה באוניברסיטה העברית, מ־1975, ובאוניברסיטאות ברחבי העולם, ובהן אוקספורד והרווארד; ניהל את "בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי", שהפך לספרייה הלאומית, בשנים 1979–1990. בתפקידו זה סייע בין היתר להשיג גישה לכתבי יד קדומים ברחבי העולם, ממנזר סנטה קתרינה שבסיני ועד לארכיונים בברית המועצות לשעבר, וכן סייע בתיעודם; קיבל תואר פרופ' של כבוד מאוניברסיטת בולוניה, נבחר לחבר האקדמיה למדעים ב־2003 וזכה בפרס לנדאו ובפרסים נוספים.

פרופ' בית־אריה היה גם משורר ופרסם שני ספרי שירה. כן כתב ספר ילדים. היה לו קשר אישי ואקדמי עם הסופר, חתן פרס נובל, ש"י עגנון. בריאיון שנתן ב־2019 נזכר בהתערבותו עם הסופר כי פרסומו הראשון היה שיר ביידיש שהוצא בגליציה. עגנון חשב אחרת. פרופ' בית־אריה זכה בהתערבות, ובתמורה העניק לו עגנון סיפור בכתב ידו.

יהי זכרו ברוך!

כתבו: אסף אוני בסיוע חבר האקדמיה פרופ' ב"ז קדר

אברהם גרוסמן

(תרצ"ו-תשפ"ד)

השנה הלך לעולמו חבר האקדמיה פרופ' אברהם גרוסמן, מגדולי ההיסטוריונים של תולדות עם ישראל ומחשובי החוקרים של מדעי היהדות בדור האחרון.

גרוסמן נולד בטבריה וילדותו עברה עליו במושבה משמר הירדן שבגליל. אביו ר' שמואל גרוסמן נהרג במלחמת השחרור, והמשפחה עברה לטבריה ולאחר מכן לחיפה. הוא למד באוניברסיטה העברית בירושלים בחוגים לתלמוד ולהיסטוריה של עם ישראל. פרופ' אפרים א' אורבך, נשיא האקדמיה לשעבר, היה מנחה הדוקטורט שלו בנושא "תולדות הספרות הרבנית באשכנז ובצרפת במאה ה"א". לאחר קבלת התואר דוקטור יצא

ללונדון ללימודי בתר-דוקטורט בבית הספר ללימודי המזרח ואפריקה. עם שובו לארץ מונה למרצה באוניברסיטה העברית בירושלים בחוג להיסטוריה של עם ישראל, השתלב במדור לתקופת ימי הביניים והצטיין כמורה מזהיר. שליטתו המצוינת של גרוסמן בשפה הערבית אפשרה לו לעסוק גם בקורות היהודים בארצות האסלאם. פרופ' גרוסמן המשיך לעסוק במחקר עד לימיו האחרונים. הוא היה נשוי לרחל לבית אוסטראו, ולהם שתי בנות ושני בנים, שאחד מהם הוא פרופ' יונתן גרוסמן מהמחלקה לתנ"ך באוניברסיטת בר-אילן.

רוב ספריו של גרוסמן יצאו בכמה מהדורות. הספר "חכמי צרפת הראשונים" זיכה אותו בפרס ביאליק לשנת תשנ"ו, והספר "חסידות ומורדות – נשים יהודיות באירופה בימי הביניים" זכה לתהודה רבה בקרב חוקרי החברה היהודית בימי הביניים ובקרב חוקרי מגדר האישה ומעמדה.

נוסף על אלה ערך גרוסמן ופרסם כמה פרסומים על רש"י, ובהם מונוגרפיה מקיפה שבה ליקט שפע פרטים על חייו ופועלו של רש"י וקרע צוהר אל עולמו האידיאלי, וכן החיבור "אמונות ודעות בעולמו של רש"י". ספרו האחרון "רש"י והפולמוס היהודי-הנוצרי" יצא לאור ב-2021. כמו כן הוא ערך שני כרכים של "רש"י, דמותו ויצירתו".

גרוסמן כתב קרוב למאה וחמישים מאמרים, וכמה מהם נתפרסמו בקובץ מאמריו "תמורות בחברה היהודית בימי הביניים", ובשנת 2010, לרגל פרישתו מן ההוראה באוניברסיטה, יצא לאור ספר יובל לכבודו – "ראשונים ואחרונים, מחקרים בתולדות ישראל מוגשים לאברהם גרוסמן".

במהלך שנות פעילותו מילא פרופ' גרוסמן כמה וכמה תפקידים באקדמיה הישראלית. הוא כיהן כראש מכון בן-צבי, היה חבר בהנהלות של הארכיון המרכזי לחקר תולדות העם היהודי, של מכון דינור לחקר תולדות עם ישראל ושל המרכז לחקר תולדות ארץ ישראל ויישובה של יד יצחק בן-צבי. כמו כן השתתף במערכות כתבי העת "ציון" ו"קתדרה".

הוא נבחר לחבר האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים בשנת 1999, ובשנת תשס"ג הוענק לו פרס ישראל. בנימוקי ועדת השופטים נאמר בין היתר: "פרופסור אברהם גרוסמן הוא היום מחשובי ההיסטוריונים בתולדות ישראל וממובילי המחקר בהיסטוריה יהודית בימי הביניים... עבודתו מתבססת הן על תעודות ידועות ומקובלות והן על מאות רבות של כתבי-יד, אשר רבים מהם התגלו, פוענחו והוערכו על ידו".

יהי זכרו ברוך!

כתב: חבר האקדמיה פרופ' יוסף קפלן, ידידו הקרוב של פרופ' גרוסמן ז"ל

חברים שהלכו לעולמם

השנה המצוינת היא שנת הבחירה

תשע"ב/2012	פרופסור למדע המדינה, האוניברסיטה העברית בירושלים	אבינרי, שלמה (תרצ"ג-תשפ"ד)
תשל"ח/1978	פרופסור לתלמוד, האוניברסיטה העברית בירושלים	אברמסון, שרגא (תרע"ו-תשנ"ו)
תש"ך/1959	פרופסור לפרזיטולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	אדלר, שאול (תרנ"ה-תשכ"ו)
תש"ך/1959	פרופסור לאלקטרוניקה, הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל	אולנדורף, פרנץ (תר"ס-תשמ"ב)
תש"ך/1959	פרופסור לתלמוד, האוניברסיטה העברית בירושלים	אורבך, אפרים אלימלך (תרע"ב-תשנ"א)
תשכ"ה/1965	פרופסור לסוציולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	אייזנשטדט, שמואל נח (תרפ"ד-תש"ע)
תשכ"א/1961	פרופסור להיסטוריה של העמים המוסלמיים, האוניברסיטה העברית בירושלים	איילון, דוד (תרע"ד-תשנ"ח)
תש"ך/1959	פרופסור לתלמוד, האוניברסיטה העברית בירושלים	אלבק, חנוך (תר"ן-תשל"ב)
תשמ"ז/1987	פרופסור לפיזיקה, מכון ויצמן למדע	אלכסנדר, שלמה (תר"ץ-תשנ"ח)
תשע"ז/2017	פרופסור לגאוגרפיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	אלנבלום, רוני (תשי"ב-תשפ"א)
תשס"ב/2002	פרופסור לפיזיקה, מכון ויצמן למדע	אמרי, יוסף (תרצ"ט-תשע"ח)

תשנ"ב/1991	פרופסור ללימודים קלאסיים, האוניברסיטה העברית בירושלים	אשרי, דוד (תרפ"ה-תשס"ט)
תש"ך/1959	פרופסור לפילוסופיה סוציאלית, האוניברסיטה העברית בירושלים	בובר, מרדכי מרטין (תרל"ח-תשכ"ה)
תשמ"א/1981	פרופסור לתולדות עם ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים	ביינארט, חיים (תרע"ח-תשע"ג)
תשנ"ג/1993	פרופסור לביוכימיה חקלאית, האוניברסיטה העברית בירושלים	בירק, יהודית (תרפ"ז-תשע"ג)
תשס"ג/2003	פרופסור לפלאוגרפיה וקודיקולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	בית-אריה, מלאכי (תרצ"ז-תשפ"ד)
תשכ"ח/1968	פרופסור לשפה וספרות ערבית, האוניברסיטה העברית בירושלים	בלאו, יהושע (תרע"ט-תשפ"א)
תשכ"ט/1969	פרופסור לכימיה ביולוגית, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב	בלוק, משה רודולף (תרס"ב-תשמ"ה)
תשס"ז/2007	פרופסור למחשבת ישראל, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב	בלידשטיין, יעקב (תרצ"ח-תש"ף)
תשמ"א/1981	פרופסור לסוציולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	בן-דוד, יוסף (תר"ף-תשמ"ו)
תשכ"ו/1966	פרופסור ללשון העברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	בן-חיים, זאב (תרפ"ז-תשע"ג)
תש"ך/1959	פרופסור לתולדות עם ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים	בער, יצחק פריץ (תרמ"ט-תש"ם)
תשכ"ד/1964	פרופסור לדמוגרפיה ולסטטיסטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	בקי, רוברטו (תרס"ט-תשנ"ו)
תשנ"ז/1997	פרופסור לפיזיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	בקנשטיין, יעקב (תש"ז-תשע"ה)
תשכ"ג/1963	פרופסור ללוגיקה ולפילוסופיה של המדעים, האוניברסיטה העברית בירושלים	בר-הלל, יהושע (תרע"ה-תשל"ו)
תש"ך/1959	פרופסור לכימיה אורגנית, האוניברסיטה העברית בירושלים	ברגמן, ארנסט דוד (תרס"ד-תשל"ה)
תשכ"ח/1968	פרופסור לפרמקולוגיה, בית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים	ברגמן, פליקס (תרס"ח-תשס"ב)

תש"ך/1959	פרופסור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	ברגמן, שמואל הוגו (תרמ"ד-תשל"ה)
תשל"ו/1975	פרופסור לכלכלה, האוניברסיטה העברית בירושלים	ברונו, מיכאל (תרצ"ב-תשנ"ז)
תשס"ח/2008	פרופסור לספרות עברית ולפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	ברינקר, מנחם (תרצ"ה-תשע"ו)
תש"ך/1959	פרופסור לביולוגיה, מכון ויצמן למדע	ברנבלום, יצחק (תרמ"ד-תש"ס)
תשע"ה/2015	פרופסור למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים	גביון, רות (תש"ה-תש"ף)
תשל"א/1971	פרופסור לסוציולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	גוטמן, אליהו לואיס (תרע"ו-תשמ"ח)
תשנ"ו/1996	פרופסור לבלשנות ולשפות שמיות, האוניברסיטה העברית בירושלים	גולדנברג, גדעון (תר"צ-תשע"ג)
תשל"ו/1976	פרופסור לכימיה, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל	גינצבורג, דוד (תר"ף-תשמ"ח)
תשנ"ט/1999	פרופסור לתולדות עם ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים	גרוסמן, אברהם (תרצ"ו-תשפ"ד)
תשנ"ח/1998	פרופסור לנירוביולוגיה, מכון ויצמן למדע	גרינולד, עמירם (תש"ה-תשפ"ב)
תשנ"ה/1994	פרופסור לבלשנות ולשפות שמיות, האוניברסיטה העברית בירושלים	גרינפלד, חיים יונה (תרפ"ו-תשנ"ה)
תש"ך/1959	פרופסור למתמטיקה, מכון ויצמן למדע	דבורצקי, אריה (תרע"ו-תשס"ח)
תשכ"ג/1963	פרופסור לפיזיקה, מכון ויצמן למדע	דה-שליט, עמוס (תרפ"ז-תשכ"ט)
תשמ"ב/1982	פרופסור לכימיה פיזיקלית, מכון ויצמן למדע	דוסטובסקי, ישראל (תרע"ט-תשע"א)
תש"ך/1959	פרופסור לתולדות עם ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים	דינור, בן-ציון (תרמ"ד-תשל"ג)
תשנ"ג/1993	פרופסור לספרות אנגלית, האוניברסיטה העברית בירושלים	דלסקי, הלל (תרפ"ו-תשע"א)

תשכ"ו/1966	פרופסור לזואולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	האז, גיאורג (תרס"ה-תשמ"א)
תשנ"ו/1996	פרופסור למקרא, האוניברסיטה העברית בירושלים	הרן, מנחם (תרפ"ה-תשע"ה)
תשכ"א/1961	פרופסור ללימודים קלאסיים, האוניברסיטה העברית בירושלים	וירשובסקי, חיים (תרע"ו-תשל"ז)
תש"ך/1959	פרופסור לפיזיולוגיה פתולוגית, בית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים	ורטהיימר, חיים ארנסט (תרנ"ג-תשל"ח)
תש"ך/1960	פרופסור לבוטניקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	זהרי, מיכאל (תרנ"ח-תשמ"ג)
תשמ"א/1981	פרופסור מחקר להנדסת חשמל, הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל	זיו, יעקב (תרצ"ב-תשמ"ג)
תשע"ג/2013	פרופסור לפיזיקה, מכון ויצמן למדע	זילברברג, ירון (תשי"א-תשע"ט)
תשס"א/2001	פרופסור לרפואה, המרכז הרפואי שיבא, תל השומר ואוניברסיטת תל אביב	זליגסון, אורי (תרצ"ז-תשפ"ב)
תשנ"ג/1993	פרופסור להנדסת חשמל, הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל	זכאי, משה (תרפ"ז-תשע"ו)
תשל"ו/1975	פרופסור לביולוגיה, מכון ויצמן למדע	זקס, ליאו (תרפ"ז-תשע"ד)
תש"ך/1959	פרופסור למשפט אזרחי, האוניברסיטה העברית בירושלים	טודסקי, גוידו (גד) (תרס"ז-תשנ"ג)
תש"ך/1959	פרופסור ללשון העברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	טורסיני, נפתלי הרץ (תרמ"ז-תשל"ד)
תשכ"ח/1968	פרופסור להיסטוריה של העת החדשה, האוניברסיטה העברית בירושלים	טלמון, יעקב לייב (תרע"ו-תש"ם)
תשכ"ד/1964	פרופסור לארכאולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	ידין, יגאל (תרע"ז-תשמ"ד)
תשנ"ב/1992	פרופסור ללשון העברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	ייבין, ישראל (תרפ"ג-תשס"ט)
תשכ"ד/1964	פרופסור לפיזיקה ניסויית, האוניברסיטה העברית בירושלים	כהן, סולי גבריאל (תרפ"א-תשמ"ד)

תשכ"ג/1963	פרופסור לאווירונאוטיקה, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל, מכון ויצמן למדע	כוגן, אברהם (תרפ"א-תשס"ט)
תשכ"ט/1969	פרופסור לתלמוד, בית המדרש לרבנים באמריקה, ניו יורק	ליברמן, שאול (תרפ"ח-תשמ"ג)
תשמ"ה/1985	פרופסור למקרא, אוניברסיטת תל אביב	ליכט, יעקב (תרפ"ב-תשנ"ג)
תשל"ט/1979	פרופסור לפיזיולוגיה, מכון ויצמן למדע	לינדנר, יוחנן (תרפ"ט-תשמ"ג)
תשמ"ה/1985	פרופסור למתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	לינדנשטראוס, יורם (תרצ"ז-תשע"ב)
תשנ"ט/1999	פרופסור לכימיה פיזיקלית, מכון ויצמן למדע	ליפסון, שניאור (תרע"ד-תשס"א)
תשל"ו/1970	פרופסור לפיזיקה, מכון ויצמן למדע	ליפקין, צבי (תרפ"א-תשע"ו)
תשנ"ז/1997	פרופסור ללשון העברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	מורג, שלמה (תרפ"ו-תשנ"ט)
תש"ך/1960	פרופסור לארכאולוגיה ולתולדות עם ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים	מזר, בנימין (תרס"ו-תשנ"ה)
תשכ"ח/1968	פרופסור לרפואת עיניים, בית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים	מיכאלסון, יצחק (תרס"ג-תשמ"ב)
תשנ"ד/1994	פרופ' לכימיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	משולם, רפאל (תרצ"א-תשמ"ג)
תשכ"ו/1966	פרופסור לאסטרופיזיקה ולפיזיקה, אוניברסיטת תל אביב	נאמן, יובל (תרפ"ו-תשס"ו)
תשמ"ו/1986	פרופסור לספרות אנגלית, האוניברסיטה העברית בירושלים	נבו, רות (תרפ"ד-תשמ"א)
תשנ"ה/1994	פרופסור לאפיגרפיה ולפלאוגרפיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	נוה, יוסף (תרפ"ח-תשע"ב)
תשמ"ד/1984	פרופסור לקרדילוגיה, אוניברסיטת תל אביב והמרכז הרפואי שיבא, תל השומר	נויפלד, הנרי (תרפ"ג-תשמ"ז)
תש"ך/1960	פרופסור למקרא, האוניברסיטה העברית בירושלים	סגל, משה צבי (תרל"ז-תשכ"ח)

תשכ"ב/1962	פרופסור ללשון ולספרות יידיש, האוניברסיטה העברית בירושלים	סדן, דב (תרס"ב-תש"ן)
תשל"א/1971	פרופסור לאימונולוגיה, מכון ויצמן למדע	סלע, מיכאל (תרפ"ד-תשפ"ב)
תשכ"ב/1962	פרופסור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	סמבורסקי, שמואל (תרס"ט-תש"ן)
תשכ"ט/1969	פרופסור למתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	עמיצור, שמשון אברהם (תרפ"א-תשנ"ד)
תש"ך/1959	פרופסור לבלשנות, האוניברסיטה העברית בירושלים	פולוצקי, הנס יעקב (תרס"ה-תשנ"א)
תשכ"ג/1963	פרופסור לכלכלה, האוניברסיטה העברית בירושלים	פטינקין, דן (תרפ"ב-תשנ"ה)
תשל"ח/1978	פרופסור למתמטיקה, אוניברסיטת תל אביב	פיאטצקי-שפירו, איליה (תרפ"ט-תשס"ט)
תש"ך/1960	פרופסור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	פינס, שלמה (תרס"ח-תש"ן)
תשכ"א/1961	פרופסור לגאולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	פיקרד, יהודה ליאו (תר"ס-תשנ"ז)
תשל"ז/1977	פרופסור לביולוגיה של התא, מכון ויצמן למדע	פלדמן, מיכאל (תרפ"ו-תשס"ה)
תש"ם/1980	פרופסור למדע הדתות, האוניברסיטה העברית בירושלים	פלוסר, דוד (תרע"ז-תש"ס)
תשמ"ד/1984	פרופסור לספרות עברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	פליישר, עזרא (תרפ"ט-תשס"ז)
תשס"א/2001	פרופסור למתמטיקה שימושית, מכון ויצמן למדע	פנואלי, אמיר (תש"א-תש"ע)
תשכ"א/1961	פרופסור למתמטיקה שימושית, מכון ויצמן למדע	פקריס, חיים לייב (תרס"ח-תשנ"ג)
תשכ"ג/1963	פרופסור להיסטוריה, האוניברסיטה העברית בירושלים	פראוור, יהושע (תרע"ז-תש"ן)
תש"ך/1959	פרופסור למתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	פרנקל, אברהם הלוי (תרנ"א-תשכ"ו)

תש"ך/1959	פרופסור לאובסטטריקה ולגינקולוגיה, בית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים	צונדק, בנהרד (תרנ"א-תשכ"ז)
תשכ"א/1961	פרופסור לרפואה, האוניברסיטה העברית בירושלים	צונדק, הרמן (תרמ"ז-תשל"ט)
תשס"א/2001	פרופסור לארכאולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	צפרי, יורם (תרצ"ח-תשע"ו)
תש"ך/1960	פרופסור למקרא, האוניברסיטה העברית בירושלים	קויפמן, יחזקאל (תרנ"א-תשכ"ד)
תשנ"ה/1994	פרופסור להיסטוריה של רוסיה ומזרח אירופה, אוניברסיטת תל אביב	קונפינו, מיכאל (תרפ"ו-תשע"ע)
תשל"ו/1975	פרופסור לשפה וספרות ערבית, האוניברסיטה העברית בירושלים	קיסטר, מאיר יעקב (תרע"ד-תשע"ע)
תשי"ט/1959	פרופסור לכימיה פיזיקלית, מכון ויצמן למדע	קציר, אהרן (תרע"ג-תשל"ב)
תש"ך/1959	פרופסור לביופיזיקה, מכון ויצמן למדע	קציר, אפרים (תרע"ו-תשס"ט)
תשל"ד/1974	פרופסור לספרות אמריקאית וספרות אנגלית, האוניברסיטה העברית בירושלים	קרוק-גלעד, דורותיאה (תר"ך-תש"ן)
תשמ"א/1981	פרופסור לבלשנות, האוניברסיטה העברית בירושלים	רוזן, חיים ברוך (תרפ"ב-תש"ס)
תש"ך/1960	פרופסור לפיזיקה, הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל	רוזן, נתן (תרס"ט-תשנ"ו)
תש"ך/1959	פרופסור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים	רוטנשטרייך, נתן (תרע"ד-תשנ"ד)
תשס"ח/2008	פרופסור לביוולוגיה מולקולרית, בית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים	רזין, אהרן (תרצ"ה-תשע"ט)
תש"ך/1959	פרופסור למכניקה תאורתית ויישומית, הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל	רינר, מרכוס (תרמ"ו-תשל"ו)
תש"ך/1959	פרופסור לפיזיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים	רקח, יואל (תרס"ט-תשכ"ה)
תש"ם/1980	פרופסור לרפואה, בית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים	שטיין, יחזקאל (תרפ"ו-תשע"ה)

תשמ"ז/1987	פרופסור לכימיה פיזיקלית, מכון ויצמן למדע	שטיינברג, יצחק צבי (תרצ"א-תשע"ז)
תשנ"ה/1994	פרופסור לפיזיקה שימושית, מכון ויצמן למדע	שטריקמן, שמואל (תרצ"ץ-תשס"ד)
תשל"ח/1978	פרופסור לתולדות עם ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים	שטרן, מנחם (תרפ"ה-תשמ"ט)
תש"ע/2010	פרופסור למדע המדינה, האוניברסיטה העברית בירושלים	שטרנהל, זאב (תרצ"ה-תש"ף)
תשכ"ד/1964	פרופסור לספרות עברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	שירמן, חיים (תרס"ה-תשמ"א)
תש"ן/1959	פרופסור לקבלה, האוניברסיטה העברית בירושלים	שלום, גרשם (תרנ"ז-תשמ"ב)
תשע"ג/2013	פרופסור לכלכלה ולמתמטיקה, אוניברסיטת תל אביב	שמיידלר, דוד (תרצ"ט-תשפ"ב)
תשמ"ו/1986	פרופסור לספרות יידיש, האוניברסיטה העברית בירושלים	שמרוק, חנא (תרפ"א-תשנ"ב)
תש"ס/2000	פרופסור לספרות עברית, האוניברסיטה העברית בירושלים	שקד, גרשון (תרפ"ט-תשס"ז)
תשמ"ו/1986	פרופסור ללימודים איראניים ולמדע הדתות, האוניברסיטה העברית בירושלים	שקד, שאול (תרצ"ג-תשפ"ב)
תשנ"ב/1992	פרופסור לביוולוגיה מולקולרית, מכון ויצמן למדע	שרון, נתן (תרפ"ו-תשע"א)
תשמ"ה/1985	פרופסור לאשורולוגיה ולהיסטוריה של המזרח הקדום, האוניברסיטה העברית בירושלים	תדמור, חיים (תרפ"ד-תשס"ו)